

N4495 – 25194

Byfunn fra middelalder fra Erling Skakkes gt. 1, Felt E (Ta-1972/2), 400/93, Trondheim k., Trøndelag.

Sammendrag, gjenstander:

Gjenstand	Sum
Bakstehelle	53
Beholder	3
Belte	1
Beslag	9
Bierhane	1
Blikk	2
Boks	1
Bolle	9
Bolt	1
Bor	1
Bord	14
Brent leire	1
Brett	2
Bryne	61
Budstikke	1
Bygningsdel	1
Bygningsstein	14
Børste	1
Bøtte	5
Bøyle	2
Bånd	15
Båtdel	1
Dekorelement	4
Digel	6
Drikkeglass	124
Emne	10
Fat	81
Figur	3
Flaske	176
Flette	2
Flis	4
Form	2
Fottøy	526
Fragment	217
Futteral	1
Gevir	8
Gravstein	1
Gren	2
Gryte	20
Hake	1
Hammer	1
Hank	7
Hanske	3
Hempe	3
Hengsel	2
Hjul	1

Gjenstand	Sum
Hodeplagg	4
Horn	14
Høvve	1
Håndtak	3
Hår	1
Islegg	14
Kam	18
Kar	75
Kile	17
Klesplagg	7
Klosse	1
Klubbe	1
Knapp	6
Kniv	2
Knute	1
Kole	1
Konkresjon	1
Kopp	20
Krampe	3
Krok	11
Krukke	100
Krus	1
Kule	2
Kurv	3
Kutt	3
Kvernstein	6
Leirforing	1
Leirkar	902
Lokk	14
Lysestake	4
Lysholder	1
Løkke	1
Lås	1
Låsepinne	1
Mangletre	1
Maske	1
Musikkinstrument	3
Mynt	3
Målestokk	1
Nagle	120
Never	1
Nøkkel	1
Nål	29
Osteologisk materiale	55
Ovn	1
Perle	6

Gjenstand	Sum
Pigg	7
Pilspiss	1
Pinne	88
Pinsett	1
Pipe	114
Pistol	1
Planke	13
Plate	11
Plombe	1
Plugg	67
Potte	3
Produksjonsavfall	64
Prøve	230
Pung	2
Pølsepinne	9
Påle	3
Rem	5
Remse	3
Ring	6
Runepinne	1
Rør	1
Segl	6
Skaft	10
Skive	4
Skje	4
Skål	82
Sleiv	1
Slire	5
Slynge	3
Smykke	1
Smykkestein	1
Snor	18
Spade	6
Spann	4
Speil	4
Spiker	135
Spillebrikke	16
Spinnehjul	22
Stang	3
Stav	6
Stein	23
Stift	1
Stokk	1
Sverd	1
Søkke	26
Sømglatte	3

Gjenstand	Sum
Taktekke	6
Tappekran	1
Tau	16
Tekstil	254
Tellepinne	39
Ten	3
Terning	2
Trakt	1
Trau	3
Trinse	1

Gjenstand	Sum
Tråd	5
Trådjern	1
Tvare	2
Tønne	4
Tønnestav	1
Ubearb. pimpstein	1
Ubearb. råstoff	2
Ukjent	50
Vase	23
Vektlodd	2

Gjenstand	Sum
Vevlodd	24
Vevskje	1
Vevskyttel	1
Vidje	1
Vindusglass	98
Vinkeljern	1
Øse	2
Åre	1

Sammendrag, materiale:

Materiale	Sum
bark	1
bein	131
bein/bronse	1
bein/horn	1
bein/jern	2
bein/kobberlegering	3
bein/lær	2
bein/ukjent	1
bergart	108
bergart/jern	2
bly	2
botanisk materiale	12
bronse	6
bronse/tre	1
elfenbein	1
fajanse	24
fjær	2
flint	7
flint/kalk	1
gevir	6
glass	465
glass/jern	1
glimmer	1
gull	2
hamp	19
hamp/jern/tre	1
horn	15
horn/tre	1
jern	290

Materiale	Sum
jern/kleber	2
jern/leire/slagg	1
jern/tre	4
jet	1
jord	9
jord/botanisk materiale	1
jord/trekull	2
kalk/bergart	1
kalk/flint	2
keramikk	1193
keramikk/fajanse	21
keramikk/slagg	2
keramikk/tegl	1
kleber	145
kleber/jern	1
kleber/keramikk	2
kobber	2
kobberlegering	1
kritt	14
leire	12
lin	1
lin/ukjent/glass	1
lær	772
lær/never	1
lær/never/tre	1
lær/organisk materiale	1
lær/tekstil	13
lær/tre	9

Materiale	Sum
lær/ukjent/tre	1
marmor	1
messing	6
never	2
organisk materiale	85
organisk materiale/jord	1
organisk materiale/keramikk	1
pimpstein	1
porselein	73
porselein/keramikk	1
pyritt	1
rav	1
sandstein	1
silke	1
sink	1
skifer	38
skjell	16
slagg	40
tegl	12
tekstil	47
tinn	4
tre	479
tre/jern	1
ukjent	22
ukjent/tre	1
ull	228
voks	4
SUM	4394

Funnomstendigheter:

F. ved arkeologisk undersøkelse av felt E i Erling Skakkes gt. 1a - 1c i perioden mai til november 1972. Lokalteteten ligger på sørsiden av Erling Skakkes gate, like vest for krysset med Kjøpmannsgaten og vis a vis Vår Frue gate (gateløpene er alle anlagt etter bybrannen i 1681). Det foreligger ingen samlet rapport fra undersøkelsen, men to rapportutkast, samt et notat om bygningstypene på tomten finnes i den arkiverte dokumentasjonen.

Bakgrunnen for undersøkelsen var vedtaket i 1972 om å flytte Henrik Lysholms gård (også kalt Adresseavisens gård) fra Søndre gate til tomten. Det totale undersøkelsesområdet utgjorde 40 x 10 m. Felt E (N4495 ff) omfatter lokalitetens vestre og østre delfelt. Mellom disse lå det en moderne kjeller samt felt EA (se N29 ff).

De øvre/ynge lagene på både vestre og østre delfelt ble fjernet maskinelt til man kom ned på uberørte middelalderlag. Det ble fjernet større deler av østre felt maskinelt da dette var mere forstyrret av etterreformatorisk aktivitet (avfallsbinger, moderne husfundamenter o.l.). På vestre felt begrenset fjerningen av etterreformatoriske lag seg til ca. 0,5 m, og en har generelt en bedre forståelse av bebyggelsesmønsteret på dette delfeltet.

Det ble i øvre del av feltene påvist et bebyggelsesmønster med en trebrolagt passasje (veit) i retning øst-vest med bebyggelse på begge sider. Det ble påvist minst 8 bygningsfaser fra tidlig 1000-tall til sent 1300-tall. Fasedateringene baseres på gjenstandsmaterialet som ble påvist.

I første del av middelalder består konstruksjonssporene i hovedsak av binger og flettverksgjerder. Det er først på slutten av 1000-tallet at de første veitene og hustomtene begynner å ta form. To parallelle veiter orientert øst-vest er et markant trekk frem mot slutten av 1300-tallet. I østre felt er kun den nordligste veita synlig, og i Midtre felt finnes spor av begge veitene. Det virker som om bygningene sør for den nordligste veita har vært orientert mot den sørligste veita. I Vestre felt er kun den sørligste veita synlig. Fra slutten av 1300-tallet ser det ut til at aktiviteten i området avtar dramatisk.

- Fra samme lokalitet stammer undersøkelsene av felt EA i 1973, som utgjør midtre felt på tomten, rett øst for kjelleren (se N29 ff). Det finnes ingen samlet rapport for undersøkelsene av felt E og EA, men det foreligger to påbegynte rapportmanus for henholdsvis vestre og østre/midtre felt med bl.a. fasegjennomgåelse av de ulike delfeltene.

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning

Kartreferanse/-koordinater: EU89-UTM; Sone 32, N: **7034122**, Ø: **569837**.

Funnet av: **Ian Reed/Clifford D. Long.**

Funnår: **1972.**

Innberetning/litteratur:

Berntsen, P., Long, C.: , 13.04.1978, Upublisert rapportmanus, Erling Skakkes gt. 1 vestre felt

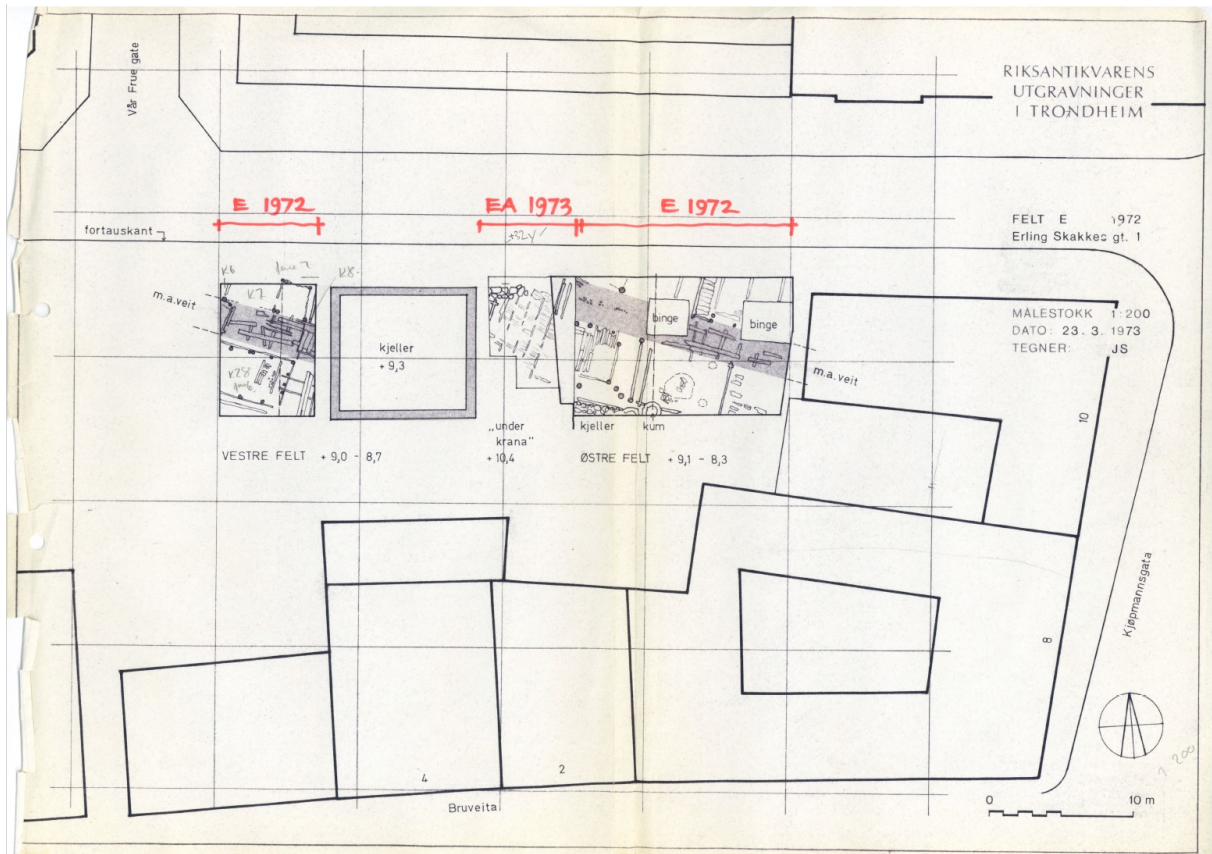
Berntsen, P., 01.01.1978, Rapportmanus, Østre felt + Midtre felt (EA) + generelt

Litteratur: Wiberg, T.1977: Horn og benmaterialet fra Mindets tomt. I: E. Schia og P. Molaug (red.) De arkeologiske utgravninger i Gamlebyen, Oslo bind 1: Mindets Tomt.

Riksantikvaren/Universitetsforlaget, s. 202-213.

Grieg, S.1933: Middelalderiske byfund fra Bergen og Oslo. Utgitt av Det norske videnskaps-akademi i Oslo.

Øye, I.1988: Textile Equipment and its working environment, Bryggen in Bergen c. 1150-1500. The Bryggen Papers, Main Series Vol 2. Bergen.

Figur 1: Kart over undersøkte områder, Felt E og EA.

Figur 2: Situasjonsbilde, brannlag E309 (konstruksjon K29) fra deltelt E.